

Beleidsplan Sociale Veiligheid

Basisschool de Hoeksteen
H. Kamerlingh Onnesweg 74
1403 HK Bussum.

november 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Introductie	3
Wettelijk kader	4
Hoofdstuk 1 Veiligheidscoördinator	5
1.1. Uitgangspunten:	5
1.2 Taken veiligheidscoördinator	5
Hoofdstuk 2 Preventieve activiteiten	6
2.1 Pedagogisch klassenklimaat	6
2.2 Methode Sociaal Emotionele Ontwikkeling	6
2.3 Schoolregels.	7
2.4 Het schoolplein	7
Hoofdstuk 3 Signaleren van sociaal-emotionele problemen	8
3.1 Signaleren met Leerlingvolgsysteem 'Kindbegrip'	8
3.2 Monitor Sociale Veiligheid.	8
Hoofdstuk 4 Aanpak van sociaal-emotionele problemen	9
4.1 Analyse van de gegevens en plannen van de interventies.	9
4.2. Uitvoeren en evalueren.	9
4.3 Pestprotocol	9
Hoofdstuk 5 Vertrouwenspersonen	10

Bijlagen.

- Bijlage 1: [Anti-pestprotocol](#)
Bijlage 2: [Gedragcode](#)
Bijlage 3: [Klachtenregeling](#)
Bijlage 4: [Protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)
Bijlage 5: [Protocol schorsen, verwijderen en ontzeggen toegang ouders.](#)
Bijlage 6: [Protocol medisch handelen](#)
Bijlage 7: [Privacyverklaring](#)
Bijlage 8: [Bedrijfsnoodplan](#)
Bijlage 9: [Protocol weglopen](#)

Introductie

Op onze school bieden we de kinderen een goede basis voor hun toekomst. We geloven in het verwezenlijken van ambities en het benutten van kansen. We gaan voor resultaat, maar kijken verder dan alleen rekenen en taal. Vanuit de wetenschap dat iedereen knap is op zijn eigen manier, stimuleren we eigen wijsheid, zelfstandigheid en samenwerking. In onze overtuiging is het belangrijk dat kinderen hun eigen kracht ontdekken en uitdagingen aangaan.

Wij vinden het belangrijk dat alle leerlingen zich op onze school veilig en prettig voelen, wat bevorderend is voor het volgen van het onderwijs en hun eigen ontwikkeling. Hierdoor wordt een verantwoorde basis gelegd voor hun latere maatschappelijke en sociale leven.

We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen.

Om dit te realiseren zijn er duidelijke regels en afspraken noodzakelijk. Nu kun je deze als school duidelijk beschrijven en vastleggen, maar daarmee heb je nog geen garantie voor een goed schoolklimaat.

Een voorwaarde is dat afspraken en regels door een ieder worden nageleefd en dat we met elkaar in gesprek blijven. Betrokkenheid en verantwoordelijk voelen voor de school zal bijdragen, net zo goed als je serieus genomen voelen en met respect behandeld worden.

Daarnaast is het belangrijk om leerlingen (jaarlijks), teamleden en ouders regelmatig te bevragen omtrent dit onderwerp. De school gebruikt hiervoor de vragenlijsten vanuit Parnassys en Kindbegrip. Komen hier verbeter- en aandachtspunten uit, dan zullen wij deze meenemen bij de gesprekken met de intern begeleider en eventueel opnemen in de jaarplanning.

Wettelijk kader

Veiligheidsbeleid op de Hoeksteen.

Veiligheid in en rondom de school is belangrijk om je goed te voelen (sociale veiligheid), maar ook om te zorgen dat er geen ongelukken gebeuren (fysieke veiligheid). Hiervoor zijn diverse wettelijke regels voor scholen opgesteld. Een belangrijk zichtbaar deel is het veiligheidsplan waaronder het anti-pestprotocol valt. Daarin staat wat de school onder pesten verstaat en hoe zij pesten probeert te voorkomen en hiertegen optreedt. De school heeft een sociale veiligheidscoördinator die zich hier speciaal op richt. Verder heeft de school een vertrouwenspersoon. Vinden gepeste kinderen en hun ouders op school geen gehoor? Dan kunnen zij in het uiterste geval terecht bij de landelijke klachtenregeling of de Kinderombudsman.

Om het veilige schoolklimaat te bereiken heeft de Hoeksteen het veiligheidsbeleid geformuleerd, dat jaarlijks wordt geëvalueerd in team en afgestemd met de MR.

Enkele relevante elementen uit het veiligheidsbeleid:

- Goede pedagogische sfeer in de school en de groepen.
- Schoolregels en pleinregels die nageleefd worden.
- Goede organisatie van de school waardoor rust en een ongedwongen sfeer vanzelfsprekend zijn.
- Het gebruik van een methode voor Sociaal Emotionele Ontwikkeling
- Een gedragscode (zie bijlage 3)
- Een coördinator sociale veiligheid en interne en externe vertrouwenspersoon.
- Een schoolnabij bestuur en medezeggenschapsraad.
- Voldoende, geschoolde bedrijfshulpverleners.
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent het Gedrag.
- Een klachtenregeling. Deze klachtenregeling kunt u vinden op de website.
- Een door de brandweer afgegeven gebruiksvergunning voor elk schoolgebouw.
- Een meldcode voor signalering van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Hoofdstuk 1 Veiligheidscoördinator

1.1. Uitgangspunten:

Ieder kind heeft recht op veilig onderwijs (art. 19 en 28 uit de rechten van het kind).

Iedere leerkracht heeft het recht om in een veilig schoolklimaat te werken. Volgens de Arbowet valt pesten onder ' psychosociale arbeidsbelasting'. Werkgevers zijn op grond van deze wet verplicht om een beleid te voeren dat erop gericht is om deze vorm van arbeidsbelasting te voorkomen of te beperken. Immers, een goed werkklimaat, draagt bij aan een veilig schoolklimaat.

Scholen hebben de wettelijke zorgplicht voor sociale veiligheid op school. Daaruit vloeien de volgende verplichtingen:

- * Expliciete verantwoordelijkheid voor het voeren van sociaal veiligheidsbeleid.
- * Verplichte jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen.
- * Het aanstellen van een veiligheidscoördinator.

1.2 Taken veiligheidscoördinator

De coördinator Sociale Veiligheid heeft tot taak:

- Ervoor zorgen dat iedereen binnen de school voldoende wordt geïnformeerd over taken, werkwijze en bereikbaarheid van de coördinator Sociale Veiligheid.
- Coördineren van het beleid om pesten tegen te gaan.
- Aanspreekpunt in het kader van pesten.
- De eerste opvang van en advies aan een leerling (of diens ouders) die geconfronteerd worden met pesten (wanneer leerling en ouders geen gehoor hebben gevonden bij de eigen leerkracht); daarbij zal de Coördinator Sociale Veiligheid met instemming van de leerling of diens ouders, de betrokken leerkracht informeren over de situatie.
- Het ontwikkelen, actualiseren en levend houden van beleid (preventief en curatief). Dit betekent dat de genoemde protocollen regelmatig besproken worden tijdens vergaderingen.
- Borging en school specifiek maken van een incidentenregistratie.
- Een vraagbaak en luisterend oor te zijn voor collega's.
- Te adviseren bij keuze, aanpak en implementatie van nieuwe materialen of methodieken.
- Het monitoren van de sociale veiligheid van leerlingen. Tevens adviseren bij resultaten n.a.v. de monitoring.
- Zorgen voor archivering van de gegevens.
- Indien een leerling zelf bij de coördinator Sociale Veiligheid aanklopt in verband met pesten, de ouders van de leerling te informeren; het informeren van de ouders gebeurt liefst met instemming van de leerling; naarmate de leerling ouder is, is deze instemming zwaarder.
- Eventueel consultatie vragen aan een externe vertrouwenspersoon.
- Informeren van ouders over het preventiebeleid middels de schoolgids en de website.
- Zich op de hoogte te houden van ontwikkelingen op het gebied van preventie en bestrijding van pesten
- Het volgen van workshops, bijeenkomsten m.b.t. sociale veiligheid, emotionele problemen e.d.

Naast de coördinator Sociale Veiligheid is er ook nog een coördinator Arbo-zaken in school aanwezig. Deze bevordert de 'fysieke veilige schoolomgeving' en het algemene veiligheidsbeleid. Zie voor meer informatie de bijlage: Arbo-beleid. De namen van de coördinatoren zijn te vinden in de schoolgids en op onze website.

Hoofdstuk 2 Preventieve activiteiten

Om ervoor te zorgen dat kinderen zich veilig kunnen voelen op onze school is het belangrijk om preventief te werken om zo problemen m.b.t. pesten zoveel mogelijk te voorkomen. In dit hoofdstuk beschrijven wij een aantal preventieve activiteiten.

2.1 Pedagogisch klassenklimaat

Het pedagogisch klassenklimaat wordt voor een zeer belangrijk deel bepaald door de leerkracht. Op de Hoeksteen zorgen onze leerkrachten voor een goed en veilig klimaat door:

- een goede en rustige organisatie van de klas.
- een prettige toon om de kinderen aan te spreken.
- duidelijkheid in gewoonten en regels.
- het bewaken van de grenzen van de regels op een soepele manier.
- voldoende ruimte voor de inbreng van de kinderen.
- te bevorderen dat iedereen erbij hoort.
- afwisseling tussen inspanning en ontspanning.
- samenwerken en spelen tussen kinderen te bevorderen.
- sociale incidenten tussen de kinderen bespreekbaar te maken .

Kortom, door in woord, daad en houding een veilige sfeer te creëren en voor te leven.

2.2 Methode Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Het bevorderen van een goed en veilig klassenklimaat wordt aangevuld met lessen en activiteiten uit de Kanjertraining (groepen 1 t/m 5) en de Geluuskoffer (groepen 6 t/m 8).

Hierdoor bieden we de kinderen handvatten en tools die ze kunnen inzetten in de dagelijkse sociale situaties.

De Kanjertraining

De Kanjertraining bestaat uit lessen waarbij de kinderen d.m.v. gekleurde petten gedrag leren kennen en herkennen. Ze worden zich bewust van het gedrag dat ze in bepaalde situaties laten zien en leren hoe het anders kan. Hierdoor kunnen ze beter reflecteren op hun gedrag om zo, samen met anderen, op een positieve manier problemen te kunnen oplossen. De lessen van Kanjertraining bevorderen ook het onderling vertrouwen in de groep. Dit vindt plaats door diverse oefeningen en activiteiten tijdens de lessen.

In de groepen 1 t/m 5 worden de lessen wekelijks gegeven en leren de kinderen de 'pettentaal' kennen en toepassen. Vanaf groep 6 worden de geleerde vaardigheden verder in praktijk toegepast, maar worden in de lessen niet meer gegeven. Er komt zo ruimte vrij voor de lessen van de 'Geluuskoffer'.

De doelen die we met het geven van de lessen Kanjertraining nastreven zijn:

- Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.
- Beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.
- Bewustwording van de eigenheid bij leerlingen.
- Leren om verantwoordelijkheid te nemen.
- Het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.

De Geluuskoffer

In de groepen 6 t/m 8 geven we 'lessen in Geluk' m.b.v. de Geluuskoffer.

In deze lessen richten we de aandacht van de kinderen op wat geluk is en hoe je het kunt bereiken. Door bewust te zoeken naar kenmerken van geluk worden de kinderen zich bewust van hun eigen beleving.

Soms is het voelen van geluk moeilijk en staan gebrek aan zelfvertrouwen of faalangst geluk in de weg.

De doelstelling van Geluuskoffer is om kinderen op jonge leeftijd inzicht te geven in het praktisch herkennen en ontwikkelen van geluk waardoor zij een stevige basis meekrijgen voor de toekomst. Dit wordt bereikt door:

- vergroten van zelfvertrouwen
- bewust worden en stimuleren van de eigen kracht
- een positief zelfbeeld
- ontdekken van eigen invloed op geluksgevoel
- verantwoordelijkheid nemen
- ontdekken van de eigen talenten
- verbeteren van de sociale omgang

De lessenseries die in de groepen 6 t/m 8 worden gegeven zijn ondergebracht in zeven thema's:

- Wat is geluk?
- Positief denken
- Dankbaarheid
- Zelfvertrouwen
- Talenten en Toekomstdromen
- Geluk doorgeven
- De Geluuskoffer

Ieder kind krijgt zijn eigen "geluuskoffer", die hij/zij gedurende de lessenserie versiert en vult met waardevolle spullen/herinneringen, complimenten etc. Er zijn opdrachten die thuis uitgevoerd worden, waardoor ook bij ouders en andere gezinsleden de aandacht wordt gericht op geluk.

2.3 Schoolregels.

Voor het bevorderen van een veilig schoolklimaat is het van belang dat iedereen weet welke gedragsregels er gelden. Alle leerkrachten zorgen ervoor dat deze regels nageleefd worden. De regels die we hebben opgesteld zijn:

- We zorgen voor elkaar.
- We luisteren naar elkaar en proberen elkaar te begrijpen.
- Iedereen mag zichzelf zijn en je doet een ander geen pijn.
- Gedraag je zo dat iedereen zich prettig voelt.
- Samen zijn we zuinig op onze spullen om onze school opgeruimd en netjes te houden.

Deze regels hangen in iedere groep en worden aan het begin van ieder nieuw schooljaar besproken. Tevens hangen deze regels ook in de aula van de school.

De regels worden 'levend' gehouden door ze regelmatig te bespreken. Zoveel mogelijk op een positieve manier.

2.4 Het schoolplein

Het schoolplein is een 'gevoelige' plaats waar pestgedrag zich nadrukkelijk kan manifesteren zonder dat teamleden hier altijd duidelijk zicht op hebben.

Tien minuten voor aanvang van de schooltijd en tijdens de pauze lopen er twee leerkrachten om te surveilleren. De leerkrachten en vrijwilligers van de TSO die surveilleren, houden actief toezicht tijdens het buitenspelen. Hierbij bekrachtigen zij positief speelgedrag. Indien nodig spreken zij kinderen aan. Bij klachten worden beide partijen gehoord en worden kinderen gestimuleerd zelf oplossingen te bedenken. Wanneer dit niet lukt, begeleidt de leerkracht de kinderen om toch tot oplossingen te komen. Wanneer de leerkracht het nodig acht, of wanneer het kind hiertoe zelf de behoefte voelt, kan een leerling tijdelijk apart gaan zitten om tot rust te komen.

De speelplaats moet een plek zijn waar kinderen worden uitgedaagd om fijn met elkaar te spelen. Regelmatig worden de speelmogelijkheden onder de loep genomen zodat we daar waar mogelijk verbeteringen aan kunnen brengen.

Hoofdstuk 3 Signaleren van sociaal-emotionele problemen

We werken cyclisch in een proces van signaleren, analyseren, plannen, uitvoeren en evalueren. De leerkracht weegt, samen met de leerling en ouders, af welke interventies gekozen moeten worden met het oog op de groeimogelijkheden van het kind en de groep en komt zo tot gericht handelen. Dit proces wordt bewust afgesloten met evaluatie en reflectie. Het cyclisch werken speelt zich in de jaarcyclus van een cursusjaar herhaald af.

3.1 Signaleren met Leerlingvolgsysteem 'Kindbegrip'

Dagelijks observeren de leerkrachten het welbevinden en sociaal gedrag van de leerlingen in hun groepen. Daarnaast vullen de leerkrachten en de leerlingen van de groepen 3 t/m 8 jaarlijks, in oktober/november, vragenlijsten van 'Kindbegrip' in. Dit instrument wordt ingezet om de emotionele, sociale en morele competenties van de leerlingen in kaart te brengen. Rond april/mei worden de vragenlijsten voor een tweede keer ingevuld. Voor leerlingen in de groepen 1-2 worden de doelen geëvalueerd aan de hand van de sociaal-emotionele leerlijnen van Parnassys. Op deze manier brengen wij het sociaal-emotioneel functioneren van onze leerlingen systematisch in kaart.

Kindbegrip hanteert drie competentiedomeinen: emotionele, sociale en morele competenties. De emotionele competenties vallen uiteen in 'besef van zichzelf' en 'zelfmanagement'. De sociale competenties vallen uiteen in 'besef van de ander' en 'relaties kunnen hanteren'. In morele competenties komen de andere competenties samen. Ze verwijzen naar waarden, normen, opvattingen en overtuigingen.

Na afname van deze vragenlijsten bespreken leerkracht en intern begeleider de signalering. Indien nodig worden er voor leerlingen of hele groepen interventies ingezet.

3.2 Monitor Sociale Veiligheid.

Sinds augustus 2015 is de Wet Veiligheid op school van kracht die tot doel heeft pesten aan te pakken en de veiligheid voor leerlingen op school te vergroten. Een belangrijk element van deze wet is de verplichte monitoring. Daarmee kijkt de school ieder jaar hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Onderdelen die met de monitor worden gescreend zijn: welbevinden, pestbeleving en veiligheidsbeleving.

De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de afname van deze monitor. Scholen dienen deze jaarlijks, uiterlijk op 1 juli, bij de inspectie in. Op basis van de uitkomsten van deze monitor kan het gevoerde beleid rondom sociale veiligheid worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Hoofdstuk 4 Aanpak van sociaal-emotionele problemen

Sociaal-emotionele problemen kunnen van allerlei aard zijn. Vaak hebben ze ook invloed op gedrag van kinderen. Hieronder beschrijven we op welke manier we extra ondersteuning bieden bij sociaal-emotionele problemen bij leerlingen en/of groepen.

4.1 Analyse van de gegevens en plannen van de interventies.

Na invulling van de vragenlijsten bespreken leerkracht en IB'er de uitkomsten. Er wordt bekeken of en waar zich problemen voordoen in welbevinden of gedrag van een leerling of een hele groep. Indien nodig wordt er, i.s.m. leerling en ouders, een passende interventie gezocht. Deze observaties kunnen voortkomen uit Kindbegrip of andere bronnen. Als de problemen groot of structureel zijn, of als eerdere interventies niet het gewenste resultaat hebben gehad, kan er overwogen worden een beroep te doen op de expertise van Samenwerkingsverband Unita (zie hiervoor de schoolgids en de website). De insteek is steeds positief en handelingsgericht: wat heeft deze leerling/groep nodig om te groeien in

pro-sociaal gedrag.

4.2. Uitvoeren en evalueren.

We voeren de interventie volgens plan uit. Indien nodig stellen we de plannen tussentijds bij. De uitvoer vindt doorgaans gedurende de dag, tijdens de reguliere lessen plaats. In een enkel geval wordt de leerling buiten de groep voor instructie- of evaluatiemoment apart genomen.

De leerkracht evalueert iedere dag op zijn/haar handelen. Daarnaast wordt in de cyclus aan het eind van een planperiode geëvalueerd of deze aanpak de groep of de leerling geholpen heeft. We reflecteren op ons handelen en stellen ons de vraag of het 'mij' gelukt is om deze groep en leerling(en) verder te helpen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Wanneer we zicht willen krijgen op de ontwikkeling van gedrag van het kind, worden de vragenlijsten nogmaals ingevuld.

Na afloop van de evaluatie wordt opnieuw bekeken of er een interventieperiode nodig is.

4.3 Pestprotocol

Wij voeren een actief beleid tegen pesten. Als dit zich voordoet, treden leerkrachten hier vastberaden tegen op. Vaak is dit voldoende om ongewenst gedrag te stoppen.

Bij hardnekkiger pestgedrag volgen we de stappen van ons pestprotocol.

Hoofdstuk 5 Vertrouwenspersonen

Indien er sprake is van ernstige klachten, een vorm van machtsmisbruik, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie, geweld en pesten, kunnen ouders een beroep doen op de interne vertrouwenspersoon. Bij ernstige klachten komt de school direct in actie.

Ouders kunnen ook contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon. Zij hebben een beroepsgeheim. Dat kan belangrijk zijn als er met iemand in vertrouwen gesproken moet worden of het erg moeilijke persoonlijke situaties betreft.

Ook kinderen kunnen met vragen en problemen die ze niet thuis, of met de eigen leerkracht kunnen (of willen) bespreken terecht bij de interne of externe vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon wijst eventueel de weg naar instanties voor verdere hulp.

De namen en contactgegevens van de vertrouwenspersonen staan in de schoolgids en op onze website.